

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 165

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, JULY 15TH, 1931

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Mihelich želi vedeti, če se je pri vodstvu stadiona res sleparilo

Cleveland, O. Slovenski cunclman v mestni zbornici, John L. Mihelich je pri zadnji seji mestne zbornice javno zahteval, da želi, da se mu predloži poročilo o raketirstvu, ki se je vršilo glede uslužbenega raketirjev tekem rokoborbe Schmeling-Stribling. Nadalje zahteva Mihelich od mestnega managerja, da predloži plačilno listo za uslužbence, ki bodo zaposleni v mestnem stadionu. Na poziv cunclmana Mihelicha je odgovoril mestni manager Morgan, da bo ugodil zahtevi Mihelicha. Mestna uprava je sicer že upeljala preiskavo pred enim tednom glede raketirstva pri oddaji mestnih služb, toda dasi pravi mestni manager, da je preiskava že končana, pa ne more Morgan podati nobenega poročila. V uradnih krogih so splošnega mnenja, da, sploh ni mogoče dognati kdo je sleparil in kako. Mihelich je napadal mestnega managerja Morgana v mestni zbornici, rekoč, kako more George Bender, ravnatelj stadiona, določiti plače uslužbenec v stadionu in svojo lastno plačo, ne da bi mestni manager Morgan kaj vedel o tem, kot se je Morgan sam izjavil. Mihelich je izjavil, da imamo "izvrstnega" managerja, ki ne ve, kaj delajo njegovi uslužbenci. Mihelich je obenem povedal, da ne bo miroval, dokler ne pride vse raketirstvo v zvezi s stadionom in Benderjem na dan.

Denarna tržiča mirna tekom nemške krize

New York, 14. julija.—Največja denarna tržiča na svetu, v New Yorku, Londonu in Amsterdamu, so ostala popolnoma mirna v ogledih nemške finančne krize. Denarni trg v Berlinu je bil zaprt, kot tudi denarni trg v Parizu radi praznikov. Da so postali denarni trgi na svetu mirni, da ni izgub, pač pa celo pridobitev tulitam, kaže to, da se denarna kriza ne bo preselila iz Nemčije v druge dežele.

Francoska zrakoplovca proti Tokio ponesrečena

Moskva, 14. julija.—Francoski zrakoplov "Trat d'Union," na potu na direktnem poletu iz Pariza v Tokio, je treščil na tla v Nižnjem Udninu, Sibirija. Dva zrakoplova sta se rešila smrtno padalom, dočim je bil tretji najbrž ubit pri padcu.

"Naša Zvezda"

Vse člane in članice dramskega društva "Naša Zvezda" se vladu pozivlje, da se gotovo udeležijo redne seje v četrtek, 16. julija, v šolskih prostorih na Bliss Rd. točno ob pol osmi uri zvečer. Kdor nima plačane mesečnine in ne pride na sejo, ne da bi imel zadostnega vzroka, se črta iz društva. — Predsednik.

Velika bara

Policisti kapitan MacMasters je dobil včeraj v hiši na 1630 E. 25th St. 60 čevljev dolgo baro ali točilno mizo in kakih dvajset gostov za baro. Obenem je dobil 12 sodov pive in 60 steklenic žganja. Gostom so policisti povedali, naj se umaknejo, in aretiran je bil oni, ki je prodajal pijačo.

Zanimive vesti iz življenja rojakov po širnih naselbinah Amerike

Slovensko Izobraževalno društvo v Krayn, Penna., ki ima svoj lastni dom, ima tudi svoj lastni vodovod, ki zaklada društveni dom z vodo, veliko privatnih domov in tudi en premogorov. To je prva gorska voda, za katero bi Kraynčane marsikatero mesto zavidalo. Jez se nahaja 2500 čevljev nad morško gladino. Dne 19. julija ima ravno pod jezom piknik društvo št. 7 SNPJ, in si ob tej prilikah lahko vsakdo ogleda prvo slovensko vodovodno napravo v Ameriki.

Mlad Slovenec, 22-letni Rudolph Krajačič, iz Osceola, v državi Michigan, se je vozil s svojim prijateljem John Rasylo na motorinem kolesu po U. S. poti 41. Blizu mesta je dohitel neki avtomobil, v katerem sta sedela dva turista iz New Yorka. Krajačič je hotel prehiteti avtomobil, toda je pri tem prišel tako blizu blatobrana avtomobila, da je Krajačiča vrglo z motornega kolesa in ga ubilo. Njegov prijatelj je dobil hude poškodbe. Tudi newyorški avtomobil je bil precej poškodovan. Mladi Krajačič zapušča potre starše, tri sestre in sedem bratov.

Mnogo skebov se nahaja med našimi rojaki v premogovih rovih države Pensylvanije. Neki rojaki, ki spada k S. N. P. Jedenot, jih ima celo na hrani in pomaga kompanijam iskat na daljne skebe, kot poroča "Pravda."

Dne 17. julija se vršijo v Chisholmu, Minnesota, volitve, ali naj Chisholm postane mestno ali naj še ostane vas. 60 procentov volivcev se mora izjaviti za mesto. Kot poroča Mr. John J. Sterle, bi se davki precej znižali, ako bi se vas Chisholm spremeni v mesto, ker bi se davčna moč zvišala za okoli \$10,000,000. Ako postane Chisholm mesto, tedaj dobijo Slovenci najmanj tri zastopnike v mestno zbornico.

V Argentini so se zbrali, posamezni rojaki, da ustavljajo pčlporočno jednotno po zgledu, kakor jih imamo v Združenih državah.

Policisti v Barbertonu so se bali

Barberton, O., 14. julija.—Preiskava glede napada policistov na komuniste in na časnikarske poročevalce v Barbertonu ob prilikom komunističnega shoda pred več tedni, se nadaljuje. Šasnikar Demshaw je pričal, da je klical na pomoč rednega policista Cole-a, ko je bil časnikar napaden od nekega najetega policista. Toda policist Cole ni prišel na pomoč časnikarju, rekoč, da ni hotel priti v nevarnost, da bi mu natojeti policisti razbili glavo.

Baseball klub

Clevelandski baseball klub letos najbrž ne bo igral v novem mestnem stadionu, kjer so sicer že prej vse pripravili za igraje. Mestna zbornica in vodstvo kluba se ne morejo sporazumi radi najemnine, ki naj bo plačuje baseball klub.

Zgubljeni ključi

Nekdo je zgubil ključe s številko 52. Dobi jih lahko v našem uradu.

* Nobenih vojaških manevrov ne bo letos v Nemčiji radi posmanjanja denarja.

Ali pride pomoč še pravočasno?

Anglija je pripravljena za razoroževanje

Brezposelní delavec je vzel strup v cerkvi v navzočnosti 400 oseb

London, 14. julija. V Albert Hall se je včeraj vršilo ogromno zborovanje vseh onih, ki zagovarjajo razorožitev vseh narodov na svetu. Med govorinicami so bili tako odlični govoriki kot so ministerski predsednik MacDonald, Stanley Baldwin in David Lloyd George. Ministerski predsednik MacDonald je povdral, da bi nova vojna pomenila silovito katastrofo na svetu. "Nova svetovna vojna bi moral priti, toda v tej vojni ne bi bil poražen samo en narod, pač pa vse svet bil poražen. Človeštvo bi bilo z vsem, kar je dotedaj ustvarilo, poraženo. Ljudje, ali narodi, ki trdijo, da jim nudi dobro in ogromno oboroževanje sigurnost pred vojno, so podobni ljudem, ki hitijo ob času hude nevihte pod drevesa, kamor udarja strela. Nahajajo se na prostorih, ki privabljajo strelo, in ki so pripravljeni na napad." MacDonald je povdral, da bo šla prihodnje leto angleška delegacija na razoroževalno konferenco, kjer bo skušala storiti vse, da pride mednarodna sramota vojne na dan. Apelirali bodo na zdrav človeški razum, da se znebi te barbarske sramote — vojne!

Konferanca narodov

Kot nam sporoča uredništvo The Cleveland Press, se vrši v petek večer, 17. julija, ob 8:30 v City Hall, v sodni dvorani št. 5, važna konferanca zastopnikov raznih narodnosti v Clevelandu. Povabljen je vsak, ki se zanimal za velike operne predstavitve, ki se vršijo v kratkem v mestnem stadionu v Clevelandu. Navzoč bodo zastopniki najmanj dvajsetih narodnosti. Zlasti se pozivlje povodovje društvene predsednike, tajnike in druge uradnike. Slišali boste marsikaj zanimivega.

Nova trgovina

Johana Rižnar naznanja, da je v prostorih na 921 E. 185th St. otvorila trgovino s pecivom, slastičami, sladoledom, mehki mi piščami in tobakom. Vljudno se priporoča rojakom!

Ples v soboto

Društvo Warrensville, št. 31, Slovenske Dobrodelenie Zvezze, prirediti v soboto, 18. julija, ples pri A. Gorišku na Green Rd., v Randall, Ohio. Rojaki so prav vladivo vabljeni k dobravi.

Vojak, ki je pogolnil zobe, bo najbrž umrl

Washington, 14. julija. — Prostak Olaf Nelson, od ameriške armade, ki je zadnjo nedeljo pri zajtrku v El Paso, Tex., pogolnil zobe, in ki je bil z zrakoplovom pripeljan v Washington, bo moral najbrž umrijeti. Najboljši zdravniki so se trudili več ur, da mu potegnejo zobe, nekakar se je nezavesten zgrudil. Kakin 400 oseb se je nahajalo v cerkvi, toda ker mož ni zakrival in se samo zgrudil, so le dočinili, ki so se nahajali okoli njega, vedeli, kaj se je zgodilo. Poklicana je bila ambulanca in dva zdravnika, služba božja je bila prekinjena, toda kakor hitro je ambulanca dospela, je bil mož že mrtev. Policia je dobila listine v njegovem žepu, iz katerih se je dognalo, da je mož imel John Tabek, star 41 let. Dobili so pri njem tudi pisimo, v katerem pravi, da je bolan, da boleha njegova žena, da je že dolgo brez dela, da si je nakopal tožbo na sodniji, in da bo storil samomor, ker mu ni več ostati pri življenu. Tabek je bil svoje dni zaposlen kot delavec v neki tovarni v Union City, in pred letom dne je zgrubil delo. Kupil je neko candy prodajalno, ki je pa zgorela, ne da bi bil kaj zavarovan. Lotila se ga je bolezni. Sklenil je, da je preveč na svetu in storil samomor.

Sulzmann se smeje

Nabiranje podpisov za odstranitev šerifa Sulzmania iz uradu se nadaljuje. Na čelu gibljive stope seveda fanatiki kot Hubbel in prohibicijisti. Šerif Sulzmann se pa smeje, rekoč, da večina ljudi obiskuje dirke, radi katerih Sulzmann napadajo, in da dirk radi par fanatikov ne bo ustavil.

Prohibicija na delu

Zvezni urad za izvrševanje prohibicije naznanja, da je tekom junija meseca v Clevelandu bilo aretiranih 111 oseb radi kršenja prohibicije, da so zaplenili 19 avtomobilov 16 priprav za izdelovanje pive, 951 galon pive in 988 galon žganja.

Radi operacije

Umrl je na posledicah operacije v St. Luke's bolnični Stanley Gliga iz Warrensville, Ohio, star 6 let in pol. Bil je član društva Mir št. 10 SDZ. Tu zapušča žalujče starše, dva brata in eno sestro. Pogreb se vrši v petek zjutraj iz hiše žalosti na Green Rd. pod vodstvom Louis Ferfolia. Staršem naše iskreno sožalje!

V New York

Mr. Christ Mandel in sopoga sta odpotovala za en teden na počitnice v državo New York.

Vse države na svetu in posamezniki so prizadeti radi nemške krize

Buletin:

Iz Londona se poroča, da so angleške banke sklenile, da ne sprejemajo nemškega denarja in nemških čekov, enako tudi švedske banke. Tisoče nemških turistov je postavljenih pod kap, ker nihče neče njih denarja. Velika Mercur banka na Dunaju je zaprla vrata. Vse ogranice banke so na vladno povelje morale zapreti. Belgija je prepovedala rabo nemškega denarja. Splošna finančna kriza je prišla nad Evropo.

Berlin, 14. julija. Nemška finančna kriza se je spremenila v strašen vulkan, po katerem bodo prizadeti skoraj vsi narodi. Nihče pa ne čuti tako krize kot Nemci sami. Ko je pred leti nastala v Nemčiji denarna kriza in je valuta zgubila skoraj vso veljavno, so milijoni zgradili svoj denar, in sedaj, ko so nekaj let delali ter si zopet prihranili nekaj denarja, so bili mnogi, da zgubijo denar drugič, zato so se navalili na banke in jemali denar, samim sebi v škodo in državi v pogubu, dokler ni vlada dala zapreti vseh bank, kar je le v korist nemškega naroda. Tisoče in tisoče Nemcev je napadlo nemške banke po vsej državi včeraj in zahtevalo za nemške marke ameriške dolarje, angleške funte ali francoske franke, toda vsakdo je bil obveščen, da banke ne bodo sprejele nemških mark za tujezemsko valuto. Oni, ki so zahtevali svoje hranilne vloge, so dobili obvestilo, da se jim bo plačalo le 10 percentov, in v nobenem slučaju ne več kot 2,000 mark. Državna banka je pomagala drugim bankam do svote \$200,000,000. S tem, da so Nemci dvigali denar iz bank, so se poslabšali položaj samim sebi, ker so zgubili toliko na kreditu. Da bi ostal denar na bankah, bi imela Nemčija večji kredit, tako so pa škodovali sebi in drugim.

Sulzmann se smeje

Nabiranje podpisov za odstranitev šerifa Sulzmania iz uradu se nadaljuje. Na čelu gibljive stope seveda fanatiki kot Hubbel in prohibicijisti. Šerif Sulzmann se pa smeje, rekoč, da večina ljudi obiskuje dirke, radi katerih Sulzmann napadajo, in da dirk radi par fanatikov ne bo ustavil.

Ignac Smuk umrl

V torek popoldne ob 4. uri je umrl dobro poznani čistilec oblik, Ignac Smuk, ki je dolgo vrsto let vodil New York Dry Cleaning Co. Preminil je v Charity bolnici, kamor se je podal pred par tedni radi operacije. Ranjki je bil dolgo vrsto let član glavnega odbora S. D. Zvezde, član društva Slovencev št. 1 S. D. Z., društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, društva Lunder-Adamič št. 20 S. S. P. Z., društva Slovenski Sokol in dramskoga društva Triglav. Zapušča dva otroka. Dogma je bil iz Device Marije v Polju pri Ljubljani. Ranjki Smuk je bil splošno priljubljen v naselbini radi svoje odkritosti in vladivo. Bil je vedno agilen društveni delavec, interesiral se je za vsako kulturno gibanje, povsod je svetoval, delal in pomagal. Naselbina ga pa težko pogrešala. Pogreb preskrbi Frank Zakrajšek pogrebni zavod, v petek zjutraj iz pogrebnega zavoda na 1105 Norwood Rd. v cerkev sv. Vida ob 9 uri dopoldne. Naj bo ranjemu ohranjen v naselbini blag spomin! Bodti mu rahla ameriška zemlja!

* V McAlester, Oklahoma, so usmrtili bivšega bankirja Paul Cole radi umora.

* Romunska vlada je aretirala 30 vuhnov, ki so vuhnili v prid Rusije.

Zdravniki pravijo, da mladina premogarjev brez hitre pomoči bo umrla

Washington, 14. julija.—Neški specialist iz Pittsburgha je pregovoril nekega izvrstnega podeželskega zdravnika, da se poda med mladino premogarjev po zapadni Pensylvaniji, o kateri se je govoril Pinchot izjavil, da umira. Močno je stresel z glavo star in izkušen zdravnik, ko je prišel v premogarski okraj. "Ti otroci ne bodo dolgo živelji," je izjavil stari zdravnik, "razen če se kaj izvanrednega hitro zgodi. Otroci ne morejo rasti v močne može in žene, ako nimajo hrane. In ti otroci nikakor nimajo niti zadostne, niti prave hrane. Vsi polagoma umirajo. In umrli bodo. Premogarji v teh krajinah ne morejo dobiti mleka. V lekarne ne morejo dobiti pošiljati za nadomestila, kakor jih predpisujejo zdravniki, ker nimajo denarja, da bi plačali. Jaz sem že star zdravnik ter sem že marsikaj doživel tekmo svoje prakse, toda kaj tako strašna kriza je vse dočinila? Danes zjutraj je prišel k vratom mojega stanovanja nek grocerist. Prišel je sicer mečjo psom. Kosti so bile že bele, toda skuhali so jih še enkrat, da dobijo nekaj strašne juhe za deset ljudi! Ne vem, kaj se bo zgodilo s temi otroci v zimi. V poletju se še nekako preživijo, ker nabirajo jagode, zelišča in korenine, kar kuhajo. Pozimi bo pa tudi tega zmanjkal. Ako otroci preživijo zimbo, bo to prav eden za drug

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and HolidaysNAROCNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto ... \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznačilin: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 centov.Vsa pisma, dopisne in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 6826.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRC. Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88

No. 165, Wed., July 15th, 1931

Postali smo veliki

Kdo bi si mislil, da je mogoče v Clevelandu in po ostalih naselbinah države Ohio spraviti skupaj tako močno organizacijo, ki deli obilno podporo svojim članom. Pred dvajsetimi leti, ko je bila ustanovljena Slovenska Dobrodelen Zveza v Clevelandu, se je mislilo, da bi imel Cleveland svojo posebno organizacijo, da ne bi bil odvisen od drugih držav, kjer so bili člani zaposleni v nevarnih delih, in je največkrat moral Cleveland s svojimi asesmenti za kladati naselbine po drugih državah.

Tekom dvajsetih let svojega obstanka je Slovenska Dobrodelen Zveza narastla v mogočno bratsko organizacijo, ki se glede premoženja, sijajne uprave, varno naloženega denarja, neodvisnosti, miru in reda, ki vlada pri organizaciji, lahko meri z vsako drugo bratsko organizacijo.

Kot rečeno, je delokrog Slovenske Dobrodelen Zvezze zelo omejen. Zveza posluje samo v državi Ohio, in dasi bi lahko razširila svoj krog delovanja tudi v druge države, pa članstvo tega ne želi in ne zahteva. V domačem ohiskskem krogu napreduje ta izvrstna domača organizacija prav uspešno.

In klub temu, da deluje samo v državi Ohio, pa je njen napredok istotno velik, kot na primer napredek mnogih drugih slovenskih bratskih organizacij, ki poslujejo po vsej Ameriki. Od zadnje konvencije je Slovenska Dobrodelen Zveza napredovala do malega za 3000 novih članov in v premoženju pa za \$300,000.00.

Tri stvari so, ki dajejo Slovenski Dobrodeleni Zvezi trden temelj obstoja in garancije napredka. Prvič je neodvisnost, v kateri se lahko giblje članstvo Slovenske Dobrodelen Zvezze. Najbolj različne struje spadajo pod njeno okrilje, ne da bi kdaj prišlo kje do konflikta. Imamo pri Zvezni strogo katoliška društva, takozvana narodna društva, socialistične pristaže, svobodomislice, toda vsi imajo pri Zvezni enako besedo, enake pravice in dolžnosti. Nikdar ne pride osebno prepričanje med člani na površje kot predmet debatam.

Le na ta način je bilo mogoče na omejenem delovnem polju, kot ga ima Slovenska Dobrodelen Zveza, spraviti skupaj armado nad 10,000 mož in žena v državi Ohio. Vtikanje vsakega, tudi najmanjšega strankarstva pri javnem poslovanju Slovenske Dobrodelen Zvezze, bi sicer vseeno vzdržala Zveza, toda ne bi korakala tako hitro po polju napredka, kar se tiče članstva in premoženja.

Druga, velevažna zadeva pri Zvezi in velik pogoj, zlasti kar se tiče napredka v financi, je bilo varno in zanesljivo nakladanje denarja. Zveza ni nakladala v razne mestne in kompanijske bonde svojega premoženja, pač pa je skoro ves denar posodila svojim lastnim članom in članicam in jim pomagala do lastnih domov. Za bratsko organizacijo je to pravilno. In člani so pošteno plačevali obresti, tako da dobiva Zveza danes od posojenega denarja nad \$40,000 obresti na leto.

Tretja privlačna moč za pridobitev članstva v Slovenski Dobrodeleni Zvezzi je: stalnost asesmentov. Odkar obstoji Slovenska Dobrodelen Zveza ni bil naložen še niti en sam cent doklade, izvanrednega asesmenta ali kaj podobnega. Enaindvajset let bo poteklo v kratkem, odkar obstoji Zveza, in vsak član in članica plačuje danes toliko, kolikor je plačeval ob času pristopa. Nobenega extra asesmenta ni se nihče plačal Zvezi.

In kar je še posebno izvanredno pri tem, je dejstvo, da so podpore danes za isti asesment veliko večje kot so bile pred 15. leti. Podpore so se zvišale, nove podpore so se dovolile na konvencijah, toda asesment se ni dvignil.

Glavni odbor je bil neprestano na delu, da vodi pa-metno, razumno gospodarstvo, s pogledom v bodočnost, upoštevajoč vse panoge, vsa prepričanja, vedno na delu, da deli vsem enako pravico po pravilih, gledajoč, da dobri vsak pošteno podporo za svoj pošten asesment.

Slovenci in Slovenke, pa tudi bratje Hrvati! Mogoče ste že zavarovani pri tej ali oni bratski podporni organizaciji. Pa imate samo eno društvo. Sijajno priliko imate, da pristopite še k Slovenski Dobrodeleni Zvezzi, kjer dobivate primeroma največjo podporo za svoje asesmente. In v miru in slogi boste živeli s svojimi brati pri trdni in napredujuči Slovenski Dobrodeleni Zvezzi!

RAZMOTRIVANJE O KONVENCIJI S. D. Z.

Konvencija Slovenske Dobrodelen Zvezze se vedno bolj približuje. Članstvo se je pa do sedaj še bolj malo oglašalo v glasilu in priporočili. To kaže, da so pravila dobra. Vendar se pa še dajo nekatere točke izboljšati ali sprejeti nove, ki naj bi bile v korist celokupnemu članstvu. Naj mi bo dovoljeno, da tudi jaz podam nekaj na-svetov.

Naj začnem pri glasilu. Nekatera društva morda želijo, da bi imeli svoje lastno glasilo. To bi bilo dobro, če bi bili vsi Slo-

ze vedo koristi, ki jim jih daje njih organizacija. List pa, kot je Ameriška Domovina, ki je sedaj naše glasilo, gre v vse kraje po državi Ohio. Pa bere rojak izven Clevelandu v listu o SDZ in pravi: "Vidim, da je organizacija dobra; tukaj nas je nekaj rojakov, hajdi, ustanovimo si tudi mi krajevno društvo!"

Tako se je potom sedanjega glasila ustanovilo že toliko krajevnih društev naše Zvezne in vsled tega postala Zveza tako močna. Kdor hoče čitati, bo naročnik lista, kdor pa noče čitati, patudi lastnega glasila ne bo čital. Imamo mnogo bratov Hrvatov, ki so naši člani, pa ne znajo čitati slovensko, plačevati pa bi morali klub temu glasilo. Imamo tudi mnogo slovenske mladine, ki ne zna čitati slovenskega berila. Ako bi jim dali glasilo pa v angleščini, bi pa mi, starejši, ne razumeli. Plačevati bi pa morali vsi in nesporazum in nesloga bi bila kmalu tukaj.

Skrbimo, da ohranimo slogan in prijateljstvo ter ljubezen do bližnjega, pa bomo imeli še nadalje uspehe, kakor smo jih imeli do sedaj. Vsem tistim, ki bira delati za lastno Zvezino glasilo, bi priporočal: Vzemite svinčnik v roke in izračunajte, koliko bi vse to stalo. Urednik Ameriške Domovine nam je v neki številki izračunal, koliko bi morali člani več plačevati za lastno glasilo. Poleg glasila, katerega bi morali plačevati z asesmentom, bi morali tisti, ki radi čitamo, plačevati še lokalni list, torej bi bili dvakrat stroški.

Druga kočljiva in težka točka bo, kaj je storiti glede depresije, ki nas tako pogosto obiskuje. Kot bratska organizacija je naša dolžnost, da nekaj ukrenemo v tem oziru. Toda vprašanje je: kako? Svetovano je bilo, da bi naložili 2 centa več asesmenta in bi se v času brezposelnosti tistim, ki nimajo dela, od tega denarja plačevalo za asesment. Dobra ideja, toda žalibog, neizpeljiva.

Misljam, da imamo pri vsem držstvu nekaj članov, ki bili tudi v dobrih časih vedno na suspendaciji. Kadar je dovolj dela, nočeo delati, ali pa denar po nepotrebem zaplavljajo. Ko bi bili ob delu, bi pa rekel tajniku: "Pa ti skrb, da ne bom suspendiran, saj zato plačujem, da kadar ne delam. da drugi za mene plačate!"

So družinski očetje, ki pri veliki družini res niso mogli prihraniti, ali pa so si s prihranki kupili hišo. Sedaj se brez dela in brez zasluzka. Ako tako povedo na društveni seji svoje težave, pa gotovo vsako društvo poskrbi, da je asesment plačan. Zato svetujem, da naj ima vsako društvo gotov sklad, katerega naj v takih časih uporablja. Ako bi imeli tak sklad v glavnem uradu, bi se sklicevali: "Zato plačujem, da se zame plača sedaj, ko ne delam." Seveda, od takih bi se zahtevalo, da ko zopet zasluzijo, da povrnejo Zvezini blagajni.

Pa vzemimo da znaša nekomo asesment po \$2.50 na mesec in Zveza bi plačala zanj asesment za šest mesecev, kar bi zneslo \$15.00. Pa si bo mislil: "Ker sem že toliko dolžan, bom pa raje vse skupaj pustil!"

Ako pa za takega založi društvo za en mesec, bo za drugi mesec že kje dobil in mesto da bi ostal društvo za več mesecov dolžan, bo samo za en mesec.

Jaz sem absolutno proti temu, da bi se povisil asesment, pa naj bo to že v ta ali oni sklad. Priporočam pa, da naj vsako društvo na svoji seji razmotri in tudi kaj ukrene, da člani, ki ne morejo plačati svojega asesmenta, ne bodo suspendirani. Kam naj bi se tak elan obrnil v tem času brezdejja, če pride bolezen, ali še celo smrt?

Pozdrav vsem in želeč, da se pred konvencijo še kaj več

PIKNIK DRUŠTVA NAŠ DOM ŠT. 50 SDZ

Najprej opozarjam vse prijatelje in znance širom Clevelandu, da ne obiskujete svojih prijateljev in znance okrog clevelandskoga hriba in naših sosedov na Garfield Heights v nedeljo 19. julija, ker tisti dan ne bo nikogar doma. Ta dan bo še vse v Maple Gardens, Maple Heights, ker tam priredi društvo Naš Dom št. 50 SDZ izlet ali piknik. Kdor hoče tisti dan obiskati svoje prijatelje in znance, naj pride na prostore fare sv. Lovrenca, kjer jih bo dobiti prav veselje. Tisti dan ne bo nihče ostal doma, klub slabim časom. Ostal bo doma le kak psiček, mucka, ali pa kakšna kumerna čikica, ker ta debeli putke bodo naše članice vse poklate. Pa jih ne bodo klake pri repu, kakor mi moški, ampak za vratom, kot se za takratne.

Torej, žene in dekleta! Poželite se in pridite vse, kar vas je slovenskih v Clevelandu na piknik Našega Doma. Taka prilika se ne nudi vsak dan, da bi se kosale v štetju prosene kaše. Tem potom tudi vabim vse glavni odbor SDZ, da nas poseti tisti dan. Za naprej vas ne bomo nadlegovali, samo enkrat bi vas radi vse skupaj videli, da bi vas to naše mlado društvo poznalo. Jaka naj pa prinese seboj aparat, da bo slikal ženske, ko bodo kašo štele in se bodo vse na smeh držale. Bo videl, kako so luštne, kadar se smejejo.

Kdor ne verjam, da bomo imeli na 19. julija izborno kapljico in fin prigrizek, naj pride v Maple Gardens, pa se bo prepričal, da je vse res, kar pišem.

Pozdrav vsem članom in članicam Slovenske Dobrodelen Zvezze, Ameriški Domovini pa želim mnogo novih naročnikov. F. S., tajnik Našega Doma.

NOVA, MODERNA HIŠA

Cesta, ki veže Lake Shore in Neff road. Ta cesta je lična in trpežno tlakovana, ob kateri žive v lepih domovih med drugimi narodi tudi naši dobro poznavni Slovenci: John Zulich, August Kaušek, Ogrinc, Sivec in več drugih.

Mr. August Kaušek, slovenski stavbenik je postavil na Neff road že več ličnih hiš, ki jih sedaj lastujejo naši in drugi ljudje. Mr. Kaušek ima večletno bogato izkušnjo v gradnji hiš, zato ni čuda, da uživa njegova dela veliko popularnost, radi nizkih cen in trpežnega dela.

Te dni otvarja naš stavbenik na 18321 Neff road novo hišo, ki je bila pravkar dogotovljena. Mogoče bo naše čitalce zanimali opis te lične hiše, če se jo nekoliko opisuje.

Hiša se nahaja nekaj sto čevljev od bullevardu. Pročelje hiše je skrbno izbrano in tako upaja očem. Hiša ima priključek z zunanjim lice, z lepimi fasadami in vokusni barvi. Slog hiše je najnovejši modernizem v arhitekturi.

Hiša ima tri vhode: pročeljni, ki vodi v sprejemno sobo in dva stranska, katerih eden vodi skozi mal hodnik v drugo nadstropje in v sprejemno sobo. Tretji pa vodi v kuhinjo na levu, na desno pa v prostorno klet.

Hiša ima šest jako prostornih sob, poleg tega pa še vse pritiskline, ki jih zahteva moderna hiša. Pa začnimo kar pri kleti.

Klet je visoka in prostorna ter zelo svetla. Oddelek za premog je posebej odgrajen. Na sredi je furnez na zračno centralno kurjavo, v levem kotu pod oknom so pa korita za pranje.

Sprejemna soba je visoka 11 čevljev in je 19 čevljev dolga. Svetloba dobiva od dveh visokih oken na pročelni strani. Za njeno je jedilnica, ki zavzema 11 1/2 x 12 čevljev. Kuhinja se nahaja med jedilno in sprejemno sobo in zavzema 10 x 10 1/2 čevljev prostora. Imamo urejen prostor za štedilnik in paro, ki uhaja pri kuhanju, da izhlapeva skozi dimgovorimo potom sedanjega v bodičega glasila, katero nam je vedno na razpolago.

Jakob Resnik, delegat društva Bled št. 20 SDZ

KNJIGA ZNANJA ZA ESKIME

Pravkar je izšla ena najznanječnejših in najzanimivejših knjig, "Knjiga znanja" za Eskime. To je poleg sv. pisma edini literarni proizvod, tiskan v jeziku Eskimov. Knjigo je spisal George Binney, na eskimski jezik pa jo je prevel misijonar Rev. Perrett, ki misijonari že 40 let med Eskimi na Labradorju. Knjiga je založena Hudson Bay družba v Kanadi, in v knjigi je navedeno vse znanje, ki je potrebno prebivalcem Labradorja in visokega kanadskega severa. Delo je spisano v slogu, ki je prilagojen pojmovanju teh severnih narodov, katerim je knjiga namenjena.

"Ta knjiga znanja," je rečeno v uvodu, "je luč solnce: kazala vam bo pot preko težavnih poljan življenja, seznanila vas bo z znanjem belcev. Ta knjiga vas bo učila in vam povedala, kako morete storiti sebe in svoje otroke bolj srčne, kakor ste dzdaj. Čitate to knjigo v svojih taboričih, razpravljaljajte o njej zvečer v svojih "iglah" (hiše iz led), ko vam te vaše pipe, in učite iz te knjige svoje otroke."

Naravno, da je tem otrokom prirode kot posebno mogočna predstavljena angleška kraljeva dvojica, kajti ledene pokrajine, kjer prebivajo ljudje, ki jim je ta knjiga namenjena, so pod oblastjo angleške krone. O angleškem kralju pričuje knjiga, da je "velik lovec," pod slike princa Waleškega, ki je upodobljen na konju, pa je citati: "Najstarejši sin kralja drvi preko poljane na veliki, štitnožni živali, imenovani konj, ki žre travo, prav kakor na severni jelen."

Dalje se v tej svojevrstni knjigi poudarja Eskimom, naj slednji nikar ne stavijo zdravnikom prevelikih zahtev:

"Ako vam zdravnik zdravi vaše bolnike, ne smete od njega še pričakovati, da vas bo tudi s hrano preskrbel. Prav tako vas ne morejo z darili obdarovati vaši dušni pastirji, ki vam zdravijo vaše duše. Take zahteve so v očeh belcev nehyalne. V ocenjuju je sicer rečeno: 'Daj nam danes naš vsakdanji kruh,' toda s tem je mišljeno in prošeno, da bi nam Bog dal možnost, da si z delom in lovom pridobimo svojo vsakdanjo hrano. Bog nam je dal severne jelene, polarne medvede in lisice, mrože in tulnje, kateri pa si moramo sami ujeti in nikakor ne smete pričakovati, da bo Bog za vas lovil, dočim boste vi doma sedeli."

Vrnil del knjige je posvečen higijeni in nasvetom za zdravje: tako so navedeni temeljni nauki o oskrbi dojenčkov; označena je najboljša in najprimernjeja prehrana otrok in knjiga je polna nasvetov, ki naj pripomorejo do boljših razmer med tem naivnim, zdravim, naturalnim ljudstvom.

"Mama, ali ima naša Micka med na svojih ustih?" vpraša malo Vilček.

"Ne, Vilček, medu pa nima, Zakaj pa to vprašaš?"

"Zato, ker je prišel včeraj k nam sosedov Nace, ki je prišel našo Micka za roko in ji rekel:

"Micka, sedaj bom pa pobral med s svojih ustnic." Micka je pa rekel:

"Kar

Glasilo S.D.Z.

Slovenska Dobrodelna Zveza
The Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 18. NOV. 1910. INK. 13. MARCA 1914
V DRŽAVI OHIO V DRŽAVI OHIO

Sedež v Cleveland-u, O. 6233 St. Clair Avenue.
Telephone: ENDicott 0886.

Imenik gl. odbora za leta 1929-30-31

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GORNICK, 6217 St. Clair Ave.
I. Podpred: FRANK CERNER, 6033 St. Clair Ave.
II. Podpred: JULIA BREZOVAR, 1173 E. 60th St.
Tajnik: PRIMOŽ KOGOJ, 6518 Edna Ave.
Blagajnik: JERNEJ KAUS, 1052 E. 62nd St.
Zapisnikar: JAMES DEBEVEC, 6117 St. Clair Ave.

NADZORNI ODBOR:

1) JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave.
2) LOUIS J. PIRC, 6117 St. Clair Ave.
3) IGNAC SMUK, 6120 Glass Ave.

POROTNI ODBOR:

1) LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
2) LOUIS JERKIC, 727 E. 157th St.
3) ALBINA NOVAK, 6036 St. Clair Ave.

FINANCI ODBOR:

1) FRANK M. JAKSIC, 6111 St. Clair Ave.
2) LEOPOLD KUSHLAN, 19511 Nottingham Rd.
3) JOSEPH LEKAN, 3556 E. 80th St.

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. KERN, 6233 St. Clair Ave.
GLASILLO ZVEZE:
AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.

Vse darne zadeve in stvari, ki se tičajo Upravnega odbora, naj se pošilja na vrh, tajnika.
Vse pritožbine zadeve, ki jih je rešil društveni potrošni odbor, se posiljajo na predsednika porotnega odbora Louis Balant 1808 E. 32nd St., Lorain, O.

Spremembe med krajevnimi društvami S. D. Z. za mesec junij 1931 – Asessment št. 212

Slovenec, št. 1

Pristopil: 9794 Joe Nachtigal.

Suspendirani zoper sprejeti: 20 Joe Poreber, 21 Joseph Likovich, 39 Frank Oblak, 149 Frank Kaprol, 709 Joseph Somrack, 753 Ignac Zivoder, 1036 Frank Grandovec, 1440 Anton Udovich, 1521 Martin Kuhar, 1561 Peter Javlovic, 1788 John Sterlekar, 1881 John Kog, 2260 Louis Kaprol, 2335 Mike Puvel, 2366 Joseph Grandovec, 2428 Math Kolar, 2833 Rudolph Patte, 2940 Joe Jernejcic, 3049 Mike Seller, 3214 Barnard Martich, 3309 Frank Saje, 5057 Steve Skrobot, 5541 Rudolph Patte, 6157 Anton Turk, 6180 John Bajt, 6779 Anton Anzur, 7081 Theodore Hartman, 7366 John Bacurin, 7471 Joe Likovich, 7619 Frank Kostrevc, 8233 Imre Resic, 8509 Frank Likovich, 8513 John Preskar, 8814 Anton Jereb, 8828 Paul Korensek, 9062 Paul Korensek Jr., 9671 Joseph G. Vaupich, 1680 Jernej Patkovsek.

Suspendirani: 6165 Andrej Zeleznik, 6178 Joseph Skerl, 6620 Joseph Kordic, 6779 Anton Anzur, 7195 Sam Papez, 7365 Joseph Stermole, 7855 Frank Okicki, 8036 William Kennic, 8588 Louis Champa, 8744 Joe Chermelj, 8748 Joseph Chermelj Jr., 8810 Paul Rudish, 9015 Edward Kordish, 9179 Frank Prah, 9449 William Kordish, 9671 Joseph G. Vaupich, 9669 Anton Judinic, 43 Ignac Kasie, 78 Frank Vadnjal, 112 Frank Bizi, 337 Jernej Anzur, 347 Peter Vintar, 393 Mike Vinclar, 642 John Pajk, 693 Joseph Kordic, 1046 Louis Rojc, 1052 Frank Semprizmoznik, 1305 John Sligar, 1540 John Ferluga, 1679 Valentine Markuzich, 1948 John Patte, 2533 John Trante, 2538 Martin Matkovich, 2962 Joe Krajc, 3041 Frank Skabar, 3134 Ferdinand Starin, 3762 Frank Benigar, 3770 Louis Champa, 4221 Frank Hribar, 4223 John Sepic, Cheralthich, 4411 Albin Krajc, 4412 Joe Krajc, 6088 Joseph Zalokar.

Pasivni: 395 Anton Jaločev, 3227 Louis Arh, 3327 Louis Majer, 4738 Anton Kovac, 5286 Anton Kolenc, 6146 Ludwig Smolic, 8815 Ludwig Barle.

Crtana: 3115 Frank Jerec, 7811 George Stako.

Prestopil k št. 44: 3299 Valentijn Mavko, k št. 8: 6083 Louis Paulich.

Svobodenomske Slovence, št. 2

Pristopila: 9795 Mary Mrak.

Suspendirane zoper sprejeti: 1115 Rose Pirc, 5652 Josephine Martič, 3435 Ivanka Kotnik.

Suspendirane: 4092 Elizabeth Belaj, 5166 Mary Perhavce, 6490 Antonia Kocvar, 9507 Mary Polan, 9508 Jennie Tanko, 9674 Caroline Hrovat, 4232 Mary Biziak, 9436 Mary Komocar, 55157 Mary Candek, 9675 Katarina Fabjančič.

Pasivne: 1511 Ivana Vokac, 6172 Antonia Jesenovac, 1572 Josephine Kocman, 5545 Katarina Osredkar, 7255 Jennie Osredkar, 9545 Mary Osredkar, 1131 Ivanka Zajc.

Crtana: 9455 Mae Gubanc.

Slevan, št. 3

Pristopil: 9796 Michael Podobnikar.

Suspendirane zoper sprejeti: 8157 Emma M. Tekavec, 1296 Agnes Matjasic, 1416 Mary Jeric, 3607 Franciska Kosir, 3844 Cecilia Starin, 6210 Anna Evenmar, 7072 Julija Lizar.

Suspendirane zoper sprejeti: 8157 Emma M. Tekavec, 3844 Cecilia Starin, 6216 Caroline Cepero, 1607 Frances Nosse, 6500 Frances Japel, 9063 Zof Možina, 5179 Agnes Gostic, 1902 Mary Mohorčič, 3990 Emma Lisljak, 4275 Mary Tekavec, 5000 Mary Oblak, 5330 Jennie Ban.

Pasivne: 5119 Rose Brunek, 7687 Pauline Puc.

Znižala podporo od 3'C na 3'N: 2186 Mary Milavec, od 3'D na 3'N: 2433

Pasivna: 8976 Mary Krzic, 1430 Janež Krzic.

Crtani: 4206 Anna Matliscic, 1804 John Legan, 22456 Anna Legan, 8756 John Legan, 4074 Mike Skalec.

Znižala podporo od 2'C na 2'N: 8769 John Cergol; od 3'D na 3'N: 8758 Helen Cergol.

Danica, št. 12

Pristopila: 9808 Rose Boles, 9809 Anna Primovic, 9810 Anna Petretich.

Znižala podporo od 2'C na 2'N: 9315 Pauline Gassar; od 4'B na 4'N: 9139 Josephine Grdinic.

Pasivna: 9299 Jennie Marshe.

Ribnica, št. 12

Suspendirani zoper sprejeti: 5666 John Benič, 7836 Anna Smole, 3650 Anton Nosan, 7905 Frank Mrvar.

Prestopil od št. 8: 6042 Herman Sluga.

Suspendiran: 6682 John Sauric.

Pasivna: 7908 Frank Celičič, 6678 Math Kleindienst.

Clevelandski Slovenec, št. 14

Pristopili: 9612 Josephine Stiftar, 9812 Jennie Stiftar, 9813 Ludwig Pevec.

Suspendirani zoper sprejeti: 2104 John Hostnik, 2839 Frank Jakomin, 4649 Frank Siffrer, 116 Frank Lah, 4990 Anton Hostnik, 5849 John Hostnik, 670 Frank Jakomin.

Suspendiran: 1585 John Križančič, 315 Joe Gasper, 708 Anton Starich.

Pasivna: 4109 John Markich, 26 John Welkovich.

Crtana: 9483 Dominik Russ, 2597 John Tomc.

Anton Martin Slomšek, št. 16

Pasivni: 2468 Anton Hlasek, 2882 Louis A. Jalovec, 3864 John F. Pajk.

France Prešeren, št. 17

Znižala podporo od 1'A'C na 1'A'N: 6349 Anton Osoinik.

Sv. Ciril in Metod, št. 18

Pristopila: 9814 Anton Kalcic, 9815 John Oblak.

Suspendiran: 4121 Anton Nosse, 8109 John Mervar, 9559 Rudolph Sajovec, 837 Frank Zavirsek, 1965 Joe B. Zaversek, 2743 John Jaksic, 3255 Louis Skulj, 3733 Joe Glavan, 4873 Frank Smolich, 6851 Rudolph Nose, 6935 Edward Kromar, 8879 Frank S. Bender.

Bled, št. 20

Pristopila: 9816 Frances Perko, 9817 Frank Godec.

Suspendirani zoper sprejeti: 2089 Andrew Jan, 8472 Frank Kocjančič, 2843 Joseph Novak, 2017 Anton Papes, 2683 Frank Papes, 2684 Mary Papes, 9881 Rose Papes, 2020 Anton Rodic.

Suspendiran: 6703 Joseph Andrič, 2035 Matija Bohajanc, 5458 Frank Godec, 3702 Antonia Hrovatin, 3549 John Novak, 1988 Frank Ozimek, 2242 Mary Ozimek, 4145 Marko Predovič, 5103 Joseph Strah, 2021 Frank Skufca, 9523 Mary Vidakovich, 6272 Joseph Vidakovich.

Pasivna: 2022 Ignac Koračin, 4695 Peter Predovič.

American Slovenians, št. 21

Pristopila: 9818 Frank A. Pavlich, 9819 Antonova Rebok.

Suspendiran zoper sprejeti: 2515 John Sustarsic.

Suspendiran: 7453 Jim Gjurasić.

Pasivna: 8779 Nikola Marovac.

Crtan: 3385 Mike Horvat.

Collinwoodski Slovenke, št. 22

Pasivna zoper sprejeti: 3942 Terezija ja Ziberna.

Suspendiran: 3937 Mary Ferlin, 9028 Jennie Gregoric, 5673 Josephine Legan, 4566 Mary Zupancic.

Pasivna: 4603 Valeria Pintar.

Združene Slovenke, št. 23

Suspendirane zoper sprejeti: 6920 Theresa Zakravsek, 8897 Mary Ciprian, 5668 Louis Zukrašek, 6563 Agnes Zukrašek, 3653 Julia Verbič, 2964 Anton Gombach, 2285 Louis Zukrašek, 4314 Anton Gombach, 9476 Edward Zelle.

Pristopila: 9801 Theresa Gombach, 9802 Jack Sernel.

Suspendirane zoper sprejeti: 7094 Anton Zorko, 9235 Antonia Stekerlar, 5668 Louis Zukrašek, 6563 Agnes Zukrašek, 7694 Rose Gombach, 2285 Louis Zukrašek, 4314 Anton Gombach, 9476 Edward Zelle.

Pristopila: 9803 Theresa Gombach, 9804 Vincent Nosan, 3467 Johan Nosan, 9021 Matilda Lorbar, 9237 Frank Zdešar, 3596 Frank Drugovič, 4149 Charles Krall, 5433 Frances Resar, 5439 Louis Resar, 8404 Anna Resar, 9805 Frances Kelhar, 9678 Anna Shobay.

Znižala podporo od 2'C na 2'N: 4611 Irma Teich.

Kratkem Miru, št. 24

Pristopila: 9820 Anna Petelin.

Suspendirane zoper sprejeti: 6920 Theresa Zakravsek, 8897 Mary Ciprian, 5668 Louis Zukrašek, 6563 Agnes Zukrašek, 2385 Joseph Turk, 8465 Mike Nosan, 8466 Vincent Nosan, 3467 Johan Nosan, 9021 Matilda Lorbar, 9237 Frank Zdešar, 3596 Frank Drugovič, 4149 Charles Krall, 5433 Frances Resar, 5439 Louis Resar, 8404 Anna Resar, 9805 Frances Kelhar, 9678 Anna Shobay.

Pristopila: 9821 Ursula Andričanich, 9822 Frank Andričanich.

Blejsko jezero, št. 27

Pristopila: 3526 Rose Piskur, 6339 Joseph Šivitz, 7553 Latinka Zulalia.

Pasivni: 3850 Frances Zajec.

Znižala podporo od 2'D na 2'N: 4611 Irma Teich.

St. 25

Pristopila: 9820 Anna Petelin.

Suspendirane zoper sprejeti: 6920 Anton Perko.

Crtana: 9623 Josephine Hrovat.

Soda, št. 26

Pristopila: 9821 Ursula Andričanich, 9822 Frank Andričanich.

Modern Crusaders, št. 45

Pristopil: 9832 Rudolf Kulukuljan.

Suspendirani zoper sprejeti: 7345 Peter Perko.

Crtana: 9623 Josephine Hrovat.

Soda, št. 43

Pristopila: 9829 Antoinette Kosanc.

Suspendiran: 7073 Joseph Gornick.

Slovenški Napredni Farmer, št. 4

HENRIK SIEKIEWICZ
POTOP

iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadalevanje)

"Andrej," je zaklical, "objemi radi gotovosti pred bitko Kristusu nogi, jaz pa ga poprosim za Sakoviča!"

"Prostke, Prostke!" je ponavljalo Kmitic, kakor bi bil v vročici, "kdaj odrinemo?"

"Ob dnevu, sicer se pa začne kmalu svitati."

"Že blede zvezde, že blede... Ave Marija!"

V tem se je začulo iz daljave petelinje petje, istočasno pa je zabrnatel tih glas tromb. Nekoliko hipov pozneje se je začel šum po vsej vasi. Slisal se je žvenket orožja, rezgetanje konj. Temne mase konjenice so se začele zbirati na cesti.

Bledi blesk je jel srebriti konice sulic, migotati na golih sabljah, pridobivati iz sence bradate, grozne obrazje, čelade, klobuke, oglavnice, tatarske ovčje čapke, kožuhe, tulce. Naposled je krenil pohod proti Prostkom z gospodom Kmiticem v prednji straži; vojska se je raztegnila kot dolga kača po poti in se pomikala hitro.

Konji v prvih vrstah so začeli močno rezgetati, za njimi ostali, kar so vojaki smatrali za dobro znameno.

Bela megla je še pokrivala loke in polja.

Naokoli je bila tišina, le hrestali so se oglašali v visoki travi.

XXV.

Dne 6. septembra je prišla poljska vojska v Vansošo in je obstala, da si odpočije, da si lahko pred bitko konji in ljudje naberejo sile. Gospod zakladnik je sklenil ostati tu štiri ali pet dni, toda dogodki so prekrižali njegov račun.

Gospoda Babiniča, ki je dobro poznal obmejne kraje, so poslali na poizvedovanje ter mu dali dva litovska praporja in sveč čambul tatarske orde, ker njegovi Tatarji so bili prevzemučeni.

Gospod zakladnik mu je pred odhodom toplo naročil, naj skribi za glasnika in naj se ne vrača praznih rok. Babinič se je le nasmehnil, mislec sam pri sebi, da mu ni treba nobenih naročil, saj privede ujetnike, pa će

kor gospod podzakladnik in se zlasti radi tega ni posebno strinjal z Waldekovimi načrti. Toda bil je preveč nečimeren, da bi mu mogel kdo očitati preveliko opreznost. Sicer pa se ni odlikoval s potrežljivostjo.

Lahko je bilo z gotovostjo računati s tem, da se mu ležanje za nasipi prisutki in da si poisče slave in zmage v odprtih bitki. Gospod zakladnik se je moral požuriti, da napade sovražnika baš v onem času, ko bo zapuščal okope.

Tako je mislil on in z njim drugi polkovniki, kot Hasanbej, ki je vodil tatarsko ordo, gospod Vojnilovič, gospod Koršak, gospod Volodijovski, gospod Kotvič v gospod Babinič. Vsi so soglašali v tem, da je treba nadaljni počitek prekiniti in oditi v noč, to je v nekoliko urah. V tem je postal gospod Koršak takoj svojega praporčaka Breganskoga, da je šel proti Prostkom in vsako uro javil, kaj se godi v taboru. Volodijovski in Babinič pa sta zvezla Roessela v svoj stan, da bi zvedela od njega kaj več o Boguslavu.

Stotnik je bil izpočetka zelo prestrašen, ker je še čutil Kmitičeve bodalo na svojem grlu, toda vino mu je kmalu razvezalo jezik.

Ker je svoj čas služil v ljudovladi v tujezemskem oddelku, se je naučil poljskega jezika, zato je lahko odgovarjal tudi na vprašanja malega viteza, ki ni razumel nemškega.

"Ali že dolgo služite pri knezu Boguslavu?" ga je vprašal malii vitez.

"Saj jaz ne služim v knezovi dvorni vojski," je odgovoril stotnik, "marveč v elektorjem polku, ki je prišel pod njegovo poveljstvo."

Torej tudi ne poznate gospoda Sakoviča?"

"Gospoda Sakoviča sem videl v Kraljevcu."

"Ali je on pri knezu?"

"Ne. Ostal je v Tavrogih."

Mali vitez je vzduhnil in si zavihal brkice.

"Nimam sreče, kakor vedno!" je dejal.

"Ne žali se, Mihael!" je dejal Babinič, "ga že najdeš; če ne, ga najdem jaz!"

Potem se je obrnil k Roesselu:

"Vi ste star vojak, videli ste obe vojski, a našo konjenico poznate že dolgo; kako mislite, na kateri strani bo zmaga?"

"Če vam dado polje izven okopov, bo zmaga vaša; toda

okopov ne dobite brez pehoti in topov, zlasti, ker se tam godi vse po volji kneza Boguslava."

"Ali je knez sedaj zdrav?" je vprašal gospod Volodijovski.

"Zdrav je že dolgo kakor riba in ne uživa nobenih zdravil. Zdravnik mu je hotel izpočetka dajati razna zdravila, toda baš po prvem ga je napadla božast. Zares, napad se ni povrnil več. Knez Boguslav je tudi ukazal, da so zdravnika metali na rjuhah in to mu je pomagalo, ker je zdravnik sam dobil mrzlico od strahu."

"Metati na rjuhah?" je rekel gospod Volodijovski.

"Sam sem videl!" je odgovoril Roessel. "Zložili so skušaj dve rjuhi, v sredo so položili zdravnika, potem so štirje močni trabantje prijeli za vole. Ko so tako začeli metati revježa, rečem vam, gospoda, da je odskakoval po deset lakov visoko, a komaj so ga zopet ujeli, so začeli iznova. General Izrael, Waldek in knez so se tolkli po bokih od smeha. Tuđi nas oficirjev je mnogo gledalo ta prizor, dokler ni zdravnik omedel. Knezu je bilo potem kakor bi mu kdjo z roko odvezel bolezzen."

Dasi sta Volodijovski in Babinič sovražila Boguslavja, se vendar nista mogla ubraniti smehu, ko sta slišala o tem dogodu. Gospod Babinič se je udaril z rokama po kolenih in zaklical:

"Ha! Lopov, kako si je pomagal!"

"Treba bo gospodu Zaglobi povedati o tem zdravilu," je dejal malii vitez.

"Za mrzlico mu je to pomagalo," reče Roessel, "a kaj pomaga, ko se knez ne zna posebno premagovati, zato tudi ne doživi visoke starosti."

"Tudi jaz mislim tako," je zamrmljal skozi zobe Babinič.

"Taki, kakor je on, ne žive dolgo."

"Ali si tudi v taboru še vse dovoljuje?" je vprašal gospod Volodijovski.

"Kako ne?" je odgovoril Roessel. "Grof Waldek se je večkrat smejal, češ, da vodi knez s seboj ves harem. Jaz sem sam videl dve lepi gospodinci, ki so mi dvorjani pravili o njiju, da služita radi glajenja kodrov... Toda Bog vedi!"

"Ko je Babinič slišal te besede, je zardel in obledel, planil pokonci, zgrabil Roessela, z rame ter ga začel močno tresti.

"Ali sta Poljakinji ali Nem-

ki, odkovori!"

"Nista Poljakinji," je odgovoril prestrašeni Roessel, "ena je pruska plemkinja, a druga Švedkinja, ki je prej služila priženi generala Izraela."

Babinič je pogledal Volodijovskega in se globoko oddahnil. Mali vitez se je tudi odhnihal v nehal migati z brki."

"Dovolita, gospoda, da grem počivat," je rekel Roessel. "Zelo sem utrujen, ker me je Tatar vodil dve milji daleč na vrvi."

Kmitic je poklical Soroko in mu poveril ujetnika, potem pa se je vrnil h gospodu Valodijovskemu.

"Dovolj mi je tega," je rekel. "Raje poginem, raje storkat poginem, nego da živim v tem neprostenem strahu in negotovosti. Tudi zdaj, ko je Roessel omenil oni dve dekleti, sem mislil, da me je kdjo s kijem udaril po glavi."

Na to je gospod Volodijovski zarožljal z mečem.

"Čas je, da se ta stvar konča!" je dejal.

V tem je zatrobilo pri hetmanskem stanu in kmalu nato so se oglasile trombe po vseh litovskeh praporih, a v čambuhih piščalke.

Vojška se je začela zbirati in čez eno uro je bila že na pohodu.

Preden so prehodili eno miljo, je prišel k hetmanu sel od praporčaka Bieganskoga iz praporova gospoda Korsaka s poročilom, da so ujeli z večjega krda nekaj rajtarjev, ki so na tej strani reke pobirali vse vozove in konje kmetov. Vprašani na mestu, so priznali, da tabor in vsa vojska zapusti jutri ob osmih Prostke in da so povelja že razdana.

"Zahvalimo Boga in vzpodobimo konje!" je rekel na to zakladnik. "Do večera ne bo več teh vojisk!"

Poslali so torej v dir na vrat na nos ordo, da bi se potrudila čim prej dosegati med Waldekomovo vojsko in ono prusko pehoto, ki jim je hitela na pomoč. Za njijo so dirjali litovski praporji, ker so bili večinoma lahki, so napredovali tako naglo, da so

skoraj dohiteli ordo.

Kmitic je dirjal s tatarsko prednjo stražo in je podil svoje krdelo, da se je kar kadilo s kom. Med potom je skoraj legendal na sedlo, bil je s čelom koju ob vrat in molil iz vse duše.

"Ne daj mi, o Kriste, da se maščujem za svojo krivico, temveč za krivice, storjene domovini! Jaz sem grešnik, jaz nisem vreden Tvoje milosti, toda dovoli mi, da prelijem to krivovalski kri, a v Tvojo slavo in se hočem postiti in bičati na tan dan v tednu ves čas svojega življenja."

Potem se je še priporočal najsvetješi Devici čenstohovski, kateri je služil z lastno krvjo, in svojem patronu. In ker si

je zagotovil tako varstvo, je čutil takoj, da stopa v njegovo dušo tako nata, tako moč, pred katero se mora vse zrušiti v prah. Zdalo se mu je, da mu rastejo iz ram krila; lotilo se ga je veselje kakor vihra in je dirjal na čelu Tatarjev, da so se kar iskre sipale izpod kopit njegovega konja. Na tisočih divjih Tatarjev, pripognjenih na konjske vratove, je dirjalo za njim.

Val koničastih čapk se je zibel po taktu konjskega dira, tokio so se stresali na plečih, pred njimi je bežal konjski topot, od zadaj je prihajal gluhi sum dirajočih litovskih praporov, podoben šumu narastle reke.

(Dalje prihodnjih.)

Pazite na svoje zdravje!

Priporočamo vam naš znameniti in edino pristni

GINGER BEER

Ni bolj zdrave in za želodec priporočljivejše pijače

Clovek nikdar dovlj ne pazi na svoje zdravje. Kadar ste žejni, izpite polagoma eno steklenico naše LIMONADE, MALINOVCA ali SODE — in videli boste, kako vas bo osvežila in poživila. Ni boljše pijače od teh. Poskusite!

Zdravje je največji zaklad na svetu. Kadar ga izgubite, tedaj šele veste, kaj ste izgubili. Priporočamo vam, da pijete vedno počasi, in le najboljše mehke pijače in ostali boste zdravi - - -

Povsod in vedno zahtevajte v korist vašega zdravja samo pijače, qj jih izdeluje - - -

THE DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

IZDELVALCI FINIH MEHNIH PIJAC

6517 St. Clair Ave.

Tel. HEnderson 4629

JOHN POTOKAR, lastnik.

Ali vi upoštevate boljši in pristni ječmenov okus? Močnejšo domačo pijačo?

Kupite ali naročite ta produkt pri vašem trgovcu ali pri

FRANK LAURIĆ

15601 Holmes Ave

RED STAR MALT SYRUP NAPREDUJE

Enako hišo vam zgradimo na vašem lotu za samo \$ 4950

OTVORITEV NOVEGA DOMA

V zadnjih petnajstih letih se še ni slišalo, da bi vam mogel kdo zgraditi moderno hišo, ki odgovarja vsem potrebam in zahtevam, cenejše, kakor jo postavi za vas naše stavbeno podjetje.

Naše najmodernejše delo je hiša, katero smo v pondeljek odprli za ogled

18315 Neff Rd.

AUGUST KAUŠEK,
SLOVENSKI STAVBENIK

KENMORE 1056